

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 223)

z dnia 17 lipca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 223)

17 lipca 2018 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ściślejszej współpracy w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień (COM(2018) 244 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

II. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (COM(2018) 392 – wersja ostateczna);

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (COM(2018) 393 – wersja ostateczna);

IV. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i (UE) nr 229/2013 ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego (COM(2018) 394 – wersja ostateczna).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Zarudzki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Marek Posobkiewicz** główny inspektor sanitarny wraz

ze współpracownikami, **Paweł Ważniewski** główny specjalista w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Paweł Witecki** i **Artur Zaniewski** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Tomasz Jaroszyński** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Grzegorz Ciura** – specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, państwa ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego zalecenia Rady w sprawie ściślejszej współpracy w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień (COM(2018) 244 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd reprezentuje pan Marek Posobkiewicz, główny inspektor sanitarny. Bardzo proszę pana inspektora o przedstawienie stanowiska.

Główny inspektor sanitarny Marek Posobkiewicz:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, jaki był cel tego projektu aktu prawnego? Było to zacieśnienie współpracy i zwiększenie koordynacji pomiędzy państwami UE, branżą i innymi zainteresowanymi stronami, aby pomóc zwiększyć stan zaszczepienia, propagowanie ujednoczenia kalendarzy szczepień w całej UE, zwiększenie akceptacji dla szczepień w społeczeństwie, wspieranie prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie szczepień oraz zwiększenie podaży i usprawnienie zamawiania i zarządzania zapasami szczepionek, w tym również w sytuacjach wyjątkowych.

W zaleceniu przewidziano możliwość utworzenia europejskiego systemu wymiany informacji o szczepieniach w celu opracowania wytycznych w sprawie wspólnego unijnego kalendarza szczepień, unijnej karty szczepień oraz portalu internetowego z wiarygodnymi aktualnymi informacjami na temat korzyści ze szczepień i bezpieczeństwa. Ponadto zachęca się do utworzenia wirtualnej hurtowni danych dotyczących zapotrzebowania oraz zapasów szczepionek, która umożliwiłaby państwom członkowskim i Komisji identyfikację dostępnych zapasów szczepionek w przypadku epidemii lub poważnych niedoborów oraz wzajemną wymianę ich nadwyżek. Dodatkowo przewidziano określenie wariantów udostępnienia fizycznych zapasów szczepionek w przypadkach poważnych epidemii lub ogólnoswiatowych niedoborów.

Przewidziano stworzenie koalicji na rzecz szczepień, która zrzeszałaby przedstawicieli stowarzyszeń pracowników sektora opieki zdrowotnej i odpowiednich stowarzyszeń studentów, aby zaangażowali się oni w zwiększenie stanu zaszczepienia w Europie.

Jeżeli chodzi o stanowisko RP, to Polska od lat popiera działania związane z globalnym planem szczepień, zatwierdzonym w 2012 r., z uwagi na fakt, że profilaktyka chorób zakaźnych jest kluczowym problemem zdrowia publicznego na świecie. Polska nie zgłasza zastrzeżeń do zacieśnienia współpracy i zwiększenia koordynacji między państwami UE w zakresie ujednoczenia kalendarzy szczepień oraz zwiększenia podaży szczepionek, z uwzględnieniem stosowania jednolitych zamówień szczepionek realizowanych wspólnie przez kilka państw, a także utrzymywania zapasów szczepionek w ilości umożliwiającej przeprowadzenie szczepień w sytuacjach wyjątkowych związanych z epidemiami, jak również przekazywanie tych szczepionek z zapasów innym państwom członkowskim.

Popiera utworzenie wirtualnej hurtowni danych dotyczących wielkości zapotrzebowanych oraz posiadanych zapasów szczepionek, która umożliwiłaby państwom członkowskim i Komisji identyfikację dostępnych zapasów szczepionek w przypadku epidemii lub poważnych niedoborów i wzajemną wymianę nadwyżek. Nasz kraj popiera również stworzenie koalicji na rzecz szczepień, która zrzeszałaby przedstawicieli stowarzyszeń pracowników sektora opieki zdrowotnej oraz stowarzyszeń studentów, tak by zaangażowali się w zwiększenie stanu zaszczepienia w Europie.

Polska popiera określenie ujednoczonych kryteriów gromadzenia i publikowania danych statystycznych dotyczących szczepień, a także chorób zakaźnych zwalczanych w drodze szczepień w celu dostarczenia wiarygodnych i porównywalnych danych. Popiera również potrzebę nasilenia działań komunikacyjnych i zwiększających poziom wiedzy na temat korzyści płynących ze szczepień.

Mając na względzie zapewnienie stabilnych dostaw szczepionek, Polska popiera współpracę z ich wytwórcami, również w celu prowadzenia wspólnych z wytwórcami prac badawczo-rozwojowych. Popieramy również stworzenie elektronicznych rejestrów szczepień dla wszystkich obywateli, który zostanie objęty transgraniczną wymianą informacji między podmiotami świadczącymi usługi zdrowotne o transgranicznym charakterze w kontekście funkcjonowania sieci e-zdrowie, w tym stworzenie jednolitej karty uodpornienia.

Polska realizuje program powszechnych szczepień ochronnych zgodnie z zaleceniami WHO i w świetle aktualnych danych statystycznych zapewnia stan zaszczepienia na poziomie 95 do blisko 100%, jest to 99,9%, co stanowi jeden z najlepszych wyników osiąganych w Europie. Jest to sukces Polski w zapobieganiu chorobom zakaźnym, który został osiągnięty dzięki systemowi szczepień ochronnych zorganizowanemu na bazie podstawowej opieki zdrowotnej. Ma to również odzwierciedlenie w statystyce chorób zakaźnych u nas w kraju.

Polska dostrzega konieczność ujednoczenia kalendarzy szczepień w zakresie wskazywanych chorób zakaźnych, przeciwko którym stosowane są powszechnie szczepienia w państwach członkowskich w związku z migracją w ramach państw członkowskich oraz spoza UE. Unijny kalendarz szczepień wraz ze schematami dawkowania i przedziałami wiekowymi, wspólnie przyjętymi przez wszystkie państwa członkowskie, nie może eliminować możliwości stosowania szczepionek z pełnokomórkowym krztuścem.

Corocznie dokonywana jest analiza realizacji szczepień ochronnych w Polsce, która obejmuje stan zaszczepienia w odniesieniu do poszczególnych chorób zakaźnych, populacji dzieci z roczników podlegających szczepieniom ochronnym oraz osób z określonych grup ryzyka. Dane te opracowane są statystycznie w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju z jednoczesną analizą porównawczą stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w kolejnych latach i analizą występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych. Jednolity sposób gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących szczepień w państwach UE zapewni porównywalność danych statystycznych. Polska dokonuje centralnego zakupu szczepionek do realizacji szczepień obowiązkowych i tworzy zapasy tych szczepionek, tak zwaną rezerwę przeciwepidemiczną szczepionek, zapewniającą płynną realizację szczepień oraz możliwość prowadzenia działań przeciwepidemicznych.

Wspólna polityka państw UE w zakresie zamówień szczepionek w oparciu o wieloletnie plany zakupu szczepionek, w tym zamówienia szczepionek prowadzone wspólnie przez te państwa, zapewniłaby stabilną pozycję zarówno wytwórców szczepionek, jak też zamawiających te szczepionki. Umożliwiłoby to osiągnięcie niższych i stabilnych cen oferowanych przez wytwórców szczepionek i stymulowałoby prace badawczo-rozwojowe.

Polska w ramach projektu: „Elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania zasobów cyfrowych o zdarzeniach medycznych” planuje wdrożenie systemów informatycznych, które pozwolą na usprawnienie procesów związanych z planowaniem i realizacją świadczeń zdrowotnych, monitorowaniem i sprawozdawczością z ich realizacji, dostępem do informacji o udzielanych świadczeniach, w tym między innymi o szczepieniach ochronnych.

Wspólna polityka w zakresie informatyzacji usług publicznych w obszarze ochrony zdrowia ułatwiłaby wprowadzenie długofalowej wizji rozszerzania dostępu do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.

Polska realizuje działania informacyjne i oświatowo-zdrowotne dotyczące promocji szczepień poprzez kampanie informacyjno-edukacyjne oraz akcje informacyjne, między innymi na portalach internetowych administracji publicznej, stowarzyszeń i instytucji naukowych działających na rzecz szczepień.

Wspólna polityka informacyjna umożliwiłaby zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania ruchów antyszczepionkowych na społeczeństwa państw UE. Dostępność jednolitych spójnych informacji w ramach przyjętej polityki informacyjnej do 2019 r. wymaga udostępniania informacji przetłumaczonych na języki urzędowe poszczególnych krajów członkowskich.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pani poseł Ewa Kopacz. Bardzo proszę.

Poseł Ewa Kopacz (PO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, panie ministrze, trzy zdania przypomnienia, szczepionki to jedno z największych osiągnięć medycyny, które nie tylko chroni społeczeństwo przed chorobami, ale również ratuje życie. Dzięki nim doprowadzono do zwalczania niemal całkowicie takich chorób jak ospa prawdziwa czy całkowitego niemal wyeliminowania polio. Dlatego też trzeba przede wszystkim brać pod uwagę, jakie dobrodziejstwo noszą ze sobą szczepienia ochronne. Warto też przypominać, że według danych statystycznych co roku na świecie szczepionki zapobiegają zarażeniu blisko 3 mln osób odrą – mówię o Europie – 2 mln noworodków tężcem i około 1 mln krztuścem.

W XXI wieku mimo wszystko problem nadal istnieje. Dzieci w UE wciąż na przykład umierają na odrę, której można by było zapobiec właśnie przez szczepienia. Wszystkie państwa członkowskie odpowiadają za swoje programy szczepień, choroby zwalczane drogą szczepień nie są jednak ograniczone granicami państwowymi, czyli geografiami. Wiemy, jak ludzie w tej chwili szybko przemieszczają się między krajami. A więc osłabienie uodpornienia w jednym państwie może rzutować i narażać zdrowie i bezpieczeństwo obywateli w całej UE, we wszystkich państwach członkowskich. Choroby zwalczane drogą szczepień, reasumując, nie znają granic. Państwa UE wystąpiły o zwiększone wsparcie na szczeblu UE, tak jak powiedział pan minister, w tych obszarach, o których pan mówił. Polskie stanowisko jest znane w tej sprawie. Sądzę, że wniosek i zalecenia Rady dotyczące przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień są na pewno ważną inicjatywą, potrzebną ze względu na zdrowie i bezpieczeństwo społeczeństwa polskiego i w pełni je popieram.

Mam tylko dwa pytania. Pierwsze – jakie są w tej chwili zasoby naszych szczepionek u nas w kraju? I jak często spotyka się w tej chwili zachorowania, szczególnie w ostatnich kilku miesiącach, na choroby, które do tej pory powinny być już wyeliminowane poprzez zapobieganie szczepieniami? Mówię chociażby o odrze, bo o niej było dość głośno. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, to pan minister zechce odpowiedzieć na pytania pani poseł. Bardzo proszę.

Główny inspektor sanitarny Marek Posobkiewicz:

Tak, dziękuję pani premier za te pytania. Szczepionki kupowane są zgodnie z programem szczepień ochronnych na dany rok, z zabezpieczeniem trzymiesięcznej rezerwy, po to by w przypadku zwiększonej liczby urodzeń nie dopuścić do przerwania ciągłości. Zdajemy sobie sprawę z tego, że samo odroczenie szczepienia na kilka tygodni nie ma dużego wpływu na zdrowie populacji, ale może powodować dziury i zwiększenie liczby osób uchylających się. Z tego względu staramy się, żeby zawsze był taki zapas, żeby w sposób płynny przeprowadzać te szczepienia.

Jeżeli chodzi o zachorowalność na odrę w naszym kraju, to też pozwolę sobie wrócić troszeczkę historycznie, bo zarówno w latach przedwojennych, w których była bardzo duża liczba zachorowań i zgonów, to również w latach 50. i 60. było jeszcze po 150–200 tys. zachorowań rocznie i zdarzało się do kilkuset zgonów rocznie. Przy wprowadzeniu szczepień ochronnych przeciwko odrze w połowie lat 70. nastąpiło to w sposób płynny. Na początku nawet niektórzy lekarze byli sceptycznie nastawieni do tego szczepienia, bo przyzwyczaili się, że zachorowań było tak dużo, było to tak masowe, że było to niemal wpisane w nasze życie. Po wprowadzeniu szczepień pod koniec lat 80. liczba zachorowań

spadła do kilkudziesięciu przypadków rocznie i od tamtego czasu na szczęście nie mamy w ogóle zgonów, czyli już ponad 30 lat.

Oczywiście liczba zachorowań w ostatnim okresie, zarówno w Europie, jak i w naszym kraju, wzrosła. Na terenie Europy mieliśmy do czynienia z kilkudziesięcioma tysiącami zachorowań i kilkudziesięcioma zgonami. W naszym kraju zgonów nie było. Był wzrost zachorowań, w tym roku jest to co najmniej kilkadziesiąt osób, może nawet trochę więcej, mimo że mamy dopiero połowę roku za nami. Dotyczyło to głównie społeczności obywateli Ukrainy pracujących i mieszkających na terenie naszego kraju, czyli z kraju, w którym szczepialność jest dużo mniejsza. Status wyszczepienia tych osób często był nieznany. Wystarczyło, że przyjechała jedna osoba zainfekowana, a to w sposób lawinowy w tej społeczności się szerzyło.

O pewnego rodzaju dobrodziejstwie tych naszych czasów i pewnego rodzaju paradoksie tego dobrodziejstwa możemy mówić w związku z tym, że w ostatnich tygodniach mieliśmy do czynienia z zachorowaniem jednej lekarki i jednej pielęgniarki. Zachorowanie tych pojedynczych osób było sensacją medialną, bo większość pracujących obecnie osób nie pamięta epidemii sprzed 40 lat. W takim przypadku oczywiście podejmowane są działania interwencyjne, przeprowadzane jest dochodzenie epidemiologiczne. Sprawdzany jest status wyszczepienia osób z kontaktu. W przypadku szpitala w Kielcach, gdzie pielęgniarka, która zachorowała, w trakcie infekcji była na szkoleniu z kilkudziesięcioma pielęgniarkami z danego szpitala, również z pielęgniarkami mającymi do czynienia z osobami szczególnie wrażliwymi, czyli chodzi tu na przykład o oddziały onkologiczne czy hematologiczne, w takim przypadku te pielęgniarki z kontaktu nie zostały dopuszczone do pracy aż do czasu wyjaśnienia. Po pierwsze sprawdzenia, czy były wyszczepione, sprawdzany był również stan ich przeciwciał, żeby mieć pewność, że te osoby mogą w bezpieczny dla pacjentów sposób wrócić do pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów? Nie widzę. W związku z tym chciałabym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 244 – wersja ostateczna oraz odnoszący się do niego projekt stanowiska rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu odnoszące się do tego dokumentu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła tę konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (COM(2018) 392 – wersja ostateczna). Zanim oddam głos panu ministrowi, chciałabym poinformować państwa posłów, że do tej pory do Komisji nie wpłynęły projekty stanowiska rządu do dokumentów o sygnaturach 392, 393, 394. Bardzo proszę pana ministra również o wytłumaczenie tej sytuacji. Rząd reprezentuje pan minister Ryszard Zarudzki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

Rzeczywiście, na prośbę posła sprawozdawcy i pana ministra potraktujemy te wszystkie punkty łącznie, a więc jeszcze pkt III, czyli rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (COM(2018) 393 – wersja ostateczna) i pkt IV, czyli rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację

rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i (UE) nr 229/2013 ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego (COM(2018) 394 – wersja ostateczna). Rząd reprezentuje w tych wszystkich sprawach pan minister Zarudzki i do wszystkich pan minister się odniesie, przedstawi stanowisko rządu, a potem będę dla poszczególnych COM-ów przyjmowała oddzielnie konkluzje. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, w tej części, tak jak pani przewodnicząca przedstawiła, będę przedstawiał wspólnie wstępny projekt stanowiska rządu, które dopiero będzie procedowane na Komitecie Stałym Europejskim. Przyczyna nieprzekazania stanowiska do Komisji wynika z tego, że w dniu 9 lipca projekt stanowiska, który mamy przygotowany, został skierowany do uzgodnień w trybie obiegowym w ramach Komitetu ds. Europejskich. Proces ten nie jest zakończony i uwagi zgłosiły resorty, między innymi ministerstwo gospodarki, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ministerstwo Środowiska. Obecnie resort rolnictwa analizuje uwagi i przygotowuje odpowiedzi. W szczególności spraw środowiskowych, na które jest położony tak duży nacisk, nie można potraktować w sposób bezrefleksyjny. Wymaga to dodatkowej analizy.

Niemniej w swoim wystąpieniu będę chciał przedstawić tezy projektu stanowiska rządu w sprawie pakietu legislacyjnego Komisji Europejskiej dotyczącego wspólnej polityki rolnej po 2020 r.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Przepraszę, panie ministrze. Bardzo bym prosiła państwa posłów o uwagę. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Dziękuję bardzo. Tezy te są zbieżne w ocenie resortów. Przedstawię te, które są zbieżne, i wskażę na te punkty, które podlegają jeszcze pewnej analizie i one będą dalej procedowane. Będziemy nad tym pracować – przyjmując, odrzuć, negocjować, aby skierować to w najbliższym możliwym czasie, mam nadzieję, że już w przyszłym tygodniu, w trybie obiegowym do ostatecznego zatwierdzenia na Komitet Stały Europejski.

Jak było powiedziane, mówimy o trzech aktach prawnych: COM 392, 393 i 394. W skrócie one dotyczą, po pierwsze, planów strategicznych sporządzania przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej, planów strategicznych wspólnej polityki rolnej, drugi – COM 393 – dotyczy finansowania wspólnej polityki rolnej i zarządzania, monitorowania. I trzeci to są zagadnienia dotyczące COM 394, ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych.

W dniu 1 czerwca Komisja Europejska opublikowała pakiet propozycji legislacyjnych dotyczących wspólnej polityki rolnej...

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Państwo posłowie, naprawdę, nie da się przedstawiać stanowiska w takim szumie. Bardzo proszę państwa posłów jeszcze raz o uwagę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudzki:

Jeszcze raz dziękuję bardzo. W dniu 1 czerwca br. Komisja Europejska opublikowała pakiet propozycji legislacyjnych dotyczących wspólnej polityki rolnej na okres 2021-2027, otwierając tym samym proces dyskusji nad przepisami prawnymi dotyczącymi przyszłego kształtu WPR. Planuje się, że ten okres zostanie zakończony do końca marca, jeszcze przed nowymi wyborami do PE, ale to są plany. Jest to kolejny etap prac po opublikowaniu w dniu 2 maja br. – to jest bardzo ważne – pakietu dokumentów dotyczących kształtu wieloletnich ram finansowych WRF po 2020 r., które koordynuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych i MRiRW też aktywnie uczestniczy w procesie dotyczącym finan-

sów i analizowania całego budżetu WPR, zarówno w filarze pierwszym, jak i w filarze drugim.

W pakiecie dotyczącym reformy WPR przygotowane zostały trzy projekty aktów prawnych, tak jak to już zostało wspomniane, i MRiRW przygotowało wspólny projekt stanowiska rządu opiniujący te akty prawne. Projekt został skierowany, tak jak już wspomniałem, 9 lipca w trybie obiegowym. W tej chwili analizujemy nadesłane uwagi. W szczególności dotyczą kilku istotnych spraw, na które zwrócę uwagę w trakcie swojego wystąpienia.

Więc, jeśli chodzi o ocenę tych trzech rozporządzeń unijnych, ale, przypomnę, one dotyczą zarówno pierwszego filaru WPR, czyli płatności bezpośrednich, regulacji rynkowych, jak i drugiego filaru, czyli rozwoju obszarów wiejskich, czyli jakby całość podzielono na siedem elementów. Ta ocena dotyczy siedmiu elementów. Pokróćce, w syntetycznej formule będę chciał je przedstawić.

Po pierwsze, ocena ogólna, główne postulaty. Ocena ogólna dotycząca trzech wymienionych wcześniej aktów prawnych, główne postulaty. Tutaj mamy takie propozycje stanowiska, że rząd RP opowiada się przeciwko zmniejszeniu poziomu unijnego finansowania WPR. Prognozowana redukcja budżetu tej polityki jest dalece nieuzasadniona, biorąc między innymi pod uwagę liberalną agendę handlową UE. Zmniejszenie budżetu WPR byłoby zagrożeniem dla europejskiego modelu rolnictwa. Nie wymieniamy konkretnych procentów, konkretnych kwot. WRF są w trakcie negocjacji. Stanowiska są przygotowywane. MSZ i sam osobiście pan premier będzie podejmował decyzję, natomiast wymienianie na tym etapie kwot – więcej, mniej, w pierwszym filarze tyle, w drugim tyle – wydaje mi się przedwczesne na tym etapie negocjacji. Prawdą jest, że poziom unijnego finansowania jest za niski i nie zgadzamy się z tym.

Kolejna sprawa to jest to, że priorytetem rządu jest zapewnienie równych warunków konkurencji polskim rolnikom na jednolitym rynku europejskim. W tym kontekście istnieje potrzeba pełnego wyrównania płatności bezpośredniej między państwami członkowskimi. Zaproponowana w ramach rozwiązań w rozporządzeniach zasada konwergencji wyrównania płatności nie w pełni odpowiada naszym oczekiwaniom, mówiąc najbardziej ogólnie.

Jeszcze jedna sprawa, jeśli chodzi o sprawy ogólne, główne nasze odniesienia do tych aktów, to niezrozumiała jest propozycja skoncentrowania redukcji budżetu WPR na drugim filarze i zwiększenia poziomu współfinansowania krajowego. Może to ograniczyć możliwości realizacji celów związanych z rozwojem obszarów wiejskich, szczególnie w mniej zamożnych państwach UE, do których nadal się zaliczamy z naszym pełnym, wewnętrznym krajowym zróżnicowaniem.

Druga sprawa dotyczy nowego mechanizmu wdrażania, tak zwanego programu planu strategicznego WPR. W najprostszym przełożeniu nie będzie tak jak do tej pory programu rozwoju obszarów wiejskich, tak jak jest na lata 2014–2020, tylko będzie plan strategiczny. Ten krajowy plan strategiczny będzie zawierał w sobie opis pierwszego filaru i drugiego. To jest fundamentalna zmiana, jeśli chodzi o funkcjonowanie WPR. Rząd RP z uwagą odnotowuje zaproponowany przez Komisję nowy model wdrażania WPR. Czyli można powiedzieć, że kierunkowo zgadzamy się, że ten kierunek jest słuszny. Dostrzegamy możliwość lepszego dostosowania rozwiązań do specyfiki poszczególnych państw i regionów, tym bardziej że resort podjął już takie działania. Pracuje 16 zespołów wojewódzkich. One opracowują, szukają specyfiki regionalnej, przełożenia na to, aby akcenty dotyczące różnorodności Podkarpacia, zachodniopomorskiego, opolskiego i warmińsko-mazurskiego były uwzględnione, i wydaje się, że to jest tutaj gwarantowane.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że ostateczne rozwiązania powinny usunąć nasze wątpliwości, a one dotyczą możliwości skomplikowania zamiast osiągnięcia rzeczywistego uproszczenia WPR, zapewnienia równoważnego podejścia do wdrażania WPR we wszystkich państwach członkowskich i jeszcze zastrzeżenie, jakie mamy, to zwiększenie ryzyka dla ciągłości unijnego finansowania, w tym wypłat dla rolników ze względu na roczne tryby rozliczania. Mamy dużo wątpliwości. W tej chwili zespoły pracują. Pracownicy ministerstwa udają się sukcesywnie każdego tygodnia na spotkania Komisji Europejskiej, gdzie to szczegółowo analizujemy. Chcemy wiedzieć, bo rozwiąza-

nia prawne mówią o pewnych rozstrzygnięciach kierunkowych, a nas interesują rozwiązania szczegółowe, chociażby te dotyczące zapisów planu strategicznego – i tam diabeł tkwi w szczegółach, jak zawsze w takich sytuacjach.

W kontekście krajowego planu strategicznego uważamy, że rząd uznaje za zbędne rozwiązanie polegające na określeniu rocznych celów pośrednich i powiązaniu rozliczeń płatności realizacji tych celów. Do tej pory są podane trzy cele ogólne, dziewięć celów szczegółowych. Bardzo ważne jest te dziewięć celów szczegółowych. Nie ma potrzeby tu wymieniać. A tu jeszcze wprowadza się cele pośrednie i nie uważamy, żeby cele w celach były rozwiązaniami, które są tutaj uprawnione w ramach krajowego planu strategicznego. Rząd RP zwraca uwagę, że wzrost obciążeń administracyjnych, w tym konieczność zapewnienia odpowiednich nakładów pracy i czasu, może prowadzić do opóźnień we wdrażaniu planów strategicznych WPR. Od początku dyskusji nad propozycjami prawnymi należy rozważyć odpowiednie okresy przejściowe. Obawiamy się i mamy duże podstawy, żeby tak sądzić, że wzrost obciążeń administracyjnych będzie nie tylko w instytucji zarządzającej, ale też w instytucji wdrażającej. Tutaj więc ważymy. Nie mamy jeszcze wymiernych wielkości obciążeń, ale obawiamy się, że one nastąpią.

W zakresie płatności bezpośrednich, kolejny element, rząd RP z zadowoleniem przyjmuje możliwość dalszego stosowania przez Polskę uproszczonego systemu płatności obszarowej SAPS. Dla nas jest to korzystne i to jest dobrze dla polskich rolników. Rząd RP popiera także utrzymanie płatności redystrybucyjnej, służącej lepszemu ukierunkowaniu wsparcia na małe i średnie gospodarstwa, co również jest kierunkiem pożądanym ze względu na strukturę polskiego rolnictwa. Rząd pozytywnie ocenia możliwość przyznawania wsparcia związanego z produkcją. Postuluje się rozszerzenie zakresu produktów, jakie można objąć wsparciem związanym, a także zwiększenie pułapu na wsparcie związane z proponowanego 10 + 2 na 13 + 2 – 2% dotyczy roślin białkowych – krajowych kopert płatności bezpośredniej. Skomplikowane trochę zdanie, ale związane jest z parciem do produkcji i te rozstrzygnięcia są pozytywnie przez nas oceniane. Najkrócej, ale chciałem, żeby to było zapisane w stenogramie, co i w jaki sposób definiujemy. Tutaj oceniamy, że weryfikacja kryteriów dla osób faktycznie prowadzących działalność rolniczą, tak zwany prawdziwy rolnik, będzie co najmniej równie skomplikowana jak obecnie w przypadku przepisów dotyczących rolnika aktywnego zawodowo.

Kolejny obszar to jest ograniczenie dla struktury finansowej WPR. W propozycji stanowiska rządu, co do którego już jesteśmy na ukończeniu uzgodnień między resortami – to, co przedstawiam w tej chwili, dotyczy zgody wszystkich resortów na tego typu podejście i taką ocenę – rząd RP opowiada się za zwiększeniem maksymalnego dopuszczalnego pułapu transferu między filarami do obecnie stosowanego poziomu 25%, czyli dopuszczamy transfer pomiędzy pierwszym a drugim filarem, tak jak było do tej pory. We wskazaniach ta wielkość jest mniejsza. Większa elastyczność w alokacji środków jest uzasadniona objęciem obu filarów WPR wspólnym i zintegrowanym procesem programowania – mamy tu na myśli krajowy plan strategiczny – a także możliwością realizacji poszczególnych celów przez podobne instrumenty w każdym z filarów: filar środowiskowy, filar klimatyczny i na rzecz zmian pokoleniowych. Te przepływy, te narzędzia będą mogły być bardziej elastycznie wybierane zarówno w pierwszym, jak i w drugim filarze. Zaproponowane przez Komisję Europejską przesunięcia środków z drugiego filaru na pierwszy, czyli z rozwoju obszarów wiejskich na rzecz wsparcia bezpośredniego i rynków, będą możliwe do wdrożenia dopiero od roku 2021, co powoduje lukę w poziomie finansowania pierwszego filaru w roku 2020 w porównaniu do roku 2019. Wskazane jest wypracowanie rozwiązań przejściowych, między innymi dających możliwość pokrycia tej różnicy w ramach transferu środków z drugiego do pierwszego filaru na rok 2020 albo z innych źródeł. Jeśli potrzebne są w tej sprawie szczegółowe informacje, rozstrzygnięcia, to jest ze mną ekspert kierunkowy ministerstwa, pan dyrektor Guba, który może to w sposób szczegółowy dopowiedzieć i wyjaśnić.

W zakresie działań związanych z funduszem, działań Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rząd z niepokojem zauważa, że projekt rozporządzenia w sprawie planu strategicznego ogranicza możliwość realizacji wsparcia na rzecz przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz wspierania rozwoju teryto-

rialnego w zakresie infrastruktury. Można powiedzieć najprościej, tak jak to niestety też jest w 2014–2020, są wyłączenia – poszło to do polityki spójności, do regionalnych programów operacyjnych. Nie do końca, myślę, jest to satysfakcjonujące, mówiąc najprościej, że przedsiębiorczość i infrastruktura są słabiej wspierane i ta tendencja niestety jest zachowana, co nie jest dobrym rozstrzygnięciem. Oczywiście, można powiedzieć, że wszystko zależy od pieniędzy, ale i też od pewnych akcentów, na które chcemy położyć nacisk. Na pewno przedsiębiorczość, dodatkowe źródła dochodów dla rolników, pozarolnicza działalność – są ważnym elementem. Pytanie, jak tu znaleźć kompromis.

W związku z wyłączeniem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, czyli tak zwanego EFRROW, z przepisów rozporządzenia ramowego należy zapewnić kontynuację wsparcia wdrażania wielofunduszowej strategii rozwoju lokalnego przez podejście LEADER, rozwój lokalny kierowany przez społeczność, w oparciu także o fundusze objęte rozporządzeniem ramowym dla funduszy inwestycyjnych i rozwojowych, fundusze polityki spójności i fundusz morski. Tutaj chodzi głównie o to, że rozwój lokalny kierowany przez społeczność w podejściu LEADER, tak jak jest obecnie, może być współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (tak się to dzieje w dwóch województwach), mógłby i powinien być również finansowany w nowym okresie programowania. Jest tutaj furtka, jest okienko do współpracy pomiędzy funduszami, pomiędzy wspólną polityką rolną a polityką spójności. To jest dość istotna sprawa, tym bardziej że można tu będzie połączyć nie tylko to, co w tej chwili mówimy o polityce miejskiej, gdzie RLKS też będzie wdrażany z polityki spójności, ale i o polityce wiejskiej. Mówmy o polityce wiejskiej. Ona nie ma jeszcze u nas umocowania prawnego i polityka wiejska jest tutaj łącznikiem czy też nadaniem z polityką spójności pewnej jakości nowych funduszy i warto byłoby w nowym okresie programowania w sposób szczególny podkreślać. A RLKS w podejściu LEADER, czyli partnerstwa trójsektorowego na obszarach wiejskich, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, jest tutaj najlepszym tego przykładem.

Jeszcze dwa obszary. Projekt rozporządzenia w sprawie finansowania WPR, to znaczy, zdaniem rządu system satelitarnego monitorowania gruntów rolnych powinien być funkcjonalny także w przypadku małych gospodarstw i niewielkich działek rolnych. Aby w pełni korzystać z możliwości, jakie dają satelity, niezbędne jest wypracowanie na poziomie UE rozwiązań, które zapewnią jej wdrażanie w całej UE, biorąc pod uwagę specyficzne warunki charakteryzujące strukturę rolnictwa w poszczególnych państwach członkowskich. Będę jutro na komisji dotyczącej cyfryzacji, będę przedstawiał nowe technologie w rolnictwie i ich wykorzystanie i postaram się szeroko omówić, jak ministerstwo wypracowało przez te dwa lata i siedem miesięcy, jak chciałoby wdrażać ten cały postęp dotyczący już nie tylko satelitarnego wykorzystania, ale mówimy o unijnych rozstrzygnięciach, pod które chcemy się podłączyć, w ogóle o korzystaniu z nowoczesnych technologii, transferu wiedzy i innowacji. Jutro na komisji będę to szczegółowo przedstawiał. Ale tutaj mówimy o przełożeniu w ramach rozwiązań unijnych w szczególności.

Jeszcze jedna rzecz dotycząca projektu rozporządzenia w sprawie finansowania WPR. Rząd postuluje odstąpienie od projektowanego braku zwrotów w 2021 r. niewykorzystanej rezerwy kryzysowej dla producentów rolnych w formie dopłat bezpośrednich. Nowa rezerwa rolna na 2021 r. powinna być zasilona innymi środkami niż płatności bezpośrednio potrącone rolnikom po 2020 r. Tutaj dotyczy to dyscypliny finansowej. Więcej szczegółów, jeśli będzie potrzeba, to do wyjaśnienia w tej sprawie.

Ostatni obszar – projekt zmiany rozporządzeń rynkowych i innych przepisów, czyli najogólniej to trzeci COM 394. W opinii rządu RP instrumenty wspólnej organizacji rynków rolnych pozostają ważnym, integralnym elementem WPR. Wymaga to jednak bardziej aktywnej roli Komisji w ich stosowaniu, a także podwyższenia cen referencyjnych, których obecny niski poziom nie odzwierciedla dynamicznej sytuacji na rynkach rolnych, w tym rosnących kosztów produkcji rolnej. Podwyższenie cen referencyjnych – to jest jedna sprawa. Druga – rząd proponuje nie ograniczać listy tak zwanych pozostałych sektorów objętych możliwością sektorowych rodzajów interwencji w planie strategicznym oraz rozszerzyć grupę podmiotów w ramach interwencji sektorowych, włączając spółdzielnie, grupy producentów czy zrzeszenie producentów. Można tu będzie tworzyć pro-

gramy operacyjne dla organizacji producentów, będzie możliwość, tak jak powiedzieliśmy w krajowym planie strategicznym, skorzystania z szeregu instrumentów do wykorzystania. To tyle, co jest zgodne, gdzie udało się w trakcie negocjacji i konsultacji pomiędzy resortami uzyskać konsensus.

Proszę mi pozwolić w tej części zasygnalizować te elementy, które właśnie podlegają jeszcze pewnej dyskusji, w szczególności sprawy środowiskowe, co do których jest pewna rozbieżność i nad którymi będziemy dyskutować. W sprawach ogólnych dotyczy to zasady, idei realizacji celów środowiskowych poprzez WPR, gdzie MRiRW negatywnie ocenia propozycje bardziej silnego i nadmiernego ukierunkowania budżetu tej polityki na cele środowiskowo-klimatyczne, szczególnie w sytuacji proponowanego ograniczenia tego budżetu. Najprościej można powiedzieć tak: skoro cele środowiskowe będą na wygórowanym, dużym poziomie i o tym się mówi, nie odzegnujemy się od tego, chodzi o dyrektywę azotanową, chodzi o dyrektywę NEC, o amoniak, o gazy cieplarniane, o większe przestrzeganie i zobowiązanie, o zasadę warunkowości, czyli środki będą pod pewnymi warunkami, to my się od tego nie odzegnujemy, rozumiemy to, tylko musi być przeznaczona rekompensata z tytułu celów środowiskowych. A tutaj się spotykamy, na przykład ze strony Ministerstwa Środowiska, które – może to trochę na wyrost, ale to obrazuje różnicę – najchętniej chciałoby, żeby wszystkie pieniądze w ramach pierwszego czy drugiego filaru były przekierowane na ochronę środowiska. Mówiąc bardzo przesadnie, ale tu jest spór, bo my chcemy zobowiązania – tak, ale do pewnych granic, natomiast musimy to wynegocjować. To jest dość naturalne, że musimy to nawzajem sobie wyjaśnić, powiedzieć, co jest możliwe, jakie jest finansowanie, dlaczego, trzeba nad tym usiąść i podyskutować.

W zakresie płatności bezpośredniej MRiRW postuluje zapewnienie elastyczności rozwiązań dla państw członkowskich umożliwiających wyłączenie z warunkowości pewnych grup gospodarstw. Takie rozwiązanie w obecnym okresie stosowane jest w przypadku gospodarstw uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw. Jesteśmy za tym, ale tutaj inne resorty, szczególnie znów MŚ, mają trochę inne zdanie. Można się domyślić, że chciałoby wszystkich objąć. Tu nie do końca się zgadzamy, chcemy sobie to wyjaśnić.

W sprawie struktury finansowej to MRiRW popiera ideę realizacji celów środowiskowych poprzez WPR, jednak negatywnie oceniamy propozycje przeznaczenia na cele klimatyczne aż 40% środków w pierwszym filarze i w drugim, i zwiększenie finansowania celów oraz przeznaczenie 30% środków drugiego filaru na cele środowiskowo-klimatyczne w sytuacji wyłączenia wsparcia ONW z kalkulacji wyżej wymienionego minimalnego limitu 30%. Spieramy się, myślę, że znajdziemy argumenty i rozwiązanie. To, co już powiedziałem wcześniej, idziemy pewną drogą, o którą musimy dbać, ale ona musi mieć pewne pułapy przyzwoitości, naszym zdaniem, żeby zabezpieczyć sprawę dla rolników.

Projekt zmiany rozporządzenia rynków i innych przepisów, jest jeszcze jedna rozbieżność – resort zwraca uwagę na przyznanie Komisji nadmiernych kompetencji do kształtowania w drodze aktów delegowanych definicji w stosowaniu rozporządzenia czy rozporządzeń. I tak mamy ograniczoną podstawową treść, a nie przenieśmy teraz, że będzie jeszcze więcej szczegółowych zapisów w aktach delegowanych. Uważamy, że to jest droga nadmiernej szczegółowości, która niekoniecznie upraszcza całą rzeczywistość.

To tyle w największym skrócie, co dotyczy trzech dokumentów. Wiem, że to trochę zajęło czasu, ale to jest wspólna polityka rolna, to jest rocznie 14 mld zł w ramach pierwszego filaru, w ramach drugiego filaru rocznie w ramach perspektywy – 6 mld zł. Czyli to jest 20 mld zł rocznie, które rozdzielamy na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich i rynków rolnych, stąd też myślę, że ten czas był istotny, żeby przedstawić najważniejsze nasze odniesienia do propozycji legislacyjnej Komisji Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękujemy bardzo za przedstawienie trzech rozporządzeń. Rzeczywiście dzisiaj akurat tak się składa, że obradujemy na tematy tych dwóch najważniejszych spraw, które dzisiaj dotyczą UE i polskiego punktu widzenia w tej sprawie. To jest wspólna polityka rolna i polityka spójności. Dlatego mamy dzisiaj sporo czasu, żeby wysłuchać państwa ministrów, jak również naszych sprawozdawców i podyskutować. Pan minister przedstawił

stanowisko, oczywiście ustnie, bo na piśmie czekamy, w sprawie trzech dokumentów, które mamy dzisiaj. To są pkt II, III i IV.

Poprosimy teraz, żeby w tej samej kolejności odniósł się pan poseł sprawozdawca Kazimierz Gołojuch.

Poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, tak jak zostało tutaj powiedziane, tematyka jest tak obszerna – wspólna polityka rolna – że można by było dyskutować i poświęcić niejedną Komisję tym sprawom, gdyż one są ważne z punktu widzenia rolnictwa, ale również strategii UE.

W wielkim skrócie odniosę się do poszczególnych dokumentów, poszczególnych COM-ów. Nie będę już powtarzał tego, co pan minister tak wnikliwie przedstawił i praktycznie taką dogłębną analizę poszczególnych dokumentów zrobił. W pełni się zgadzam, że jeśli chodzi o COM 392, to przedmiotem dokumentu jest zmiana zasad funkcjonowania systemu płatności bezpośrednich, działań interwencyjnych na rynkach rolnych oraz systemu wsparcia rozwoju obszarów wiejskich. To co tutaj zostało już powiedziane przez pana ministra, że pewne rzeczy są zbieżne, muszą podlegać analizie, ale są takie, których nie można przyjąć. Tu między innymi zmniejszenie budżetu na WPR. Ta sprawa jest dyskutowana i nasz rząd zajął jednoznaczne stanowisko, że nie zgadza się ze zmniejszeniem tego budżetu. Druga kwestia to równe warunki konkurencji we wszystkich krajach UE. Mam tu na myśli wyrównanie dopłat bezpośrednich i zabiegi, które prowadzą do wyrównania dopłat w poszczególnych krajach. Trzecia sprawa to jest wyrównanie, uproszczenie rozwiązań WPR.

Pan minister zwrócił uwagę, i bardzo dobrze, na sprawy środowiska i klimatu. Wydzielenie 30% jest szczegółowo opisane w załączniku nr 9 projektowanego rozporządzenia, całkowitego wkładu Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich w plan strategiczny WPR na interwencję służącą osiągnięciu szczegółowych celów dotyczących środowiska i klimatu. Jest taki szczegółowy zapis, ale dokładnie nie wiemy, i zresztą pan minister też o tym powiedział, na jakie cele i jak dokładnie mają być rozdysponowane te środki i czy w całości nie zostaną one zagarnięte przez ministra środowiska. Tak że tutaj są obawy i są one słuszne.

Konkludując, to wszystko, co zostało powiedziane przez pana ministra odnośnie do COM 392, w pełni popieram. Do przedyskutowania są wielkości nakładów finansowych na WPR na lata 2021–2027 oraz wyjaśnienie niektórych rozwiązań i doprecyzowanie sformułowań, między innymi zrównania dopłat bezpośrednich, planowanego poziomu wsparcia interwencji rynkowych i duża liczba aktów delegowanych dotyczących spraw istotnych, z którymi zgodzić się nie możemy. To by dotyczyło COM 392.

COM 393 jest zbieżny i zastrzeżenia, które wymieniłem, dotyczą również tego COM, także liczba aktów delegowanych dotyczących spraw istotnych, nie do końca jasnych sformułowań. Wymaga to przedyskutowania i pan minister dokładnie powiedział, co należy w tej kwestii zrobić.

Ostatni COM to jest COM 394. Mam tu pewien niepokój i pewne pytanie, bo niby w projekcie zaproponowano zmiany mające uprościć zmiany systemu stosowania oznaczeń produktów regionalnych i tradycyjnych oraz mające zwiększyć jego efektywność. Projekt zawiera także przepisy służące zwiększeniu odmian winorośli, które można stosować w celach produkcji wina w UE, oraz szczegółowe regulacje uściślające i doprecyzujące aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące organizacji unijnego sektora wina. Z tym można się zgodzić, ale pewien niepokój budzi ograniczenie wydatków na unijny program dostarczania mleka, przetworów mlecznych, owoców i warzyw dla uczniów. Nie muszę tutaj nikogo przekonywać, że jest to program, który się cieszy bardzo dużym powodzeniem w Polsce, umożliwi on bowiem dostarczenie dzieciom w wieku szkolnym cennych składników odżywczych itd. Można wiele mówić o zaletach tego programu. Czy faktycznie tak jest i czy ten niepokój pan minister podziela, czy raczej nie? To takie pytanie. Natomiast pozostałe kwestie zostały szczegółowo omówione, nie będę się powtarzał. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł Wojtkiewicz.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Słuchałem uważnie wypowiedzi pana ministra. Patrząc z punktu widzenia rolnika, tak po prostu, co rolnik mógł z tego zrozumieć? Zadaję panu i sobie pytanie. Bo ja z tego niewiele rozumiałem. Że będziemy się starali itd. Dzisiaj rolnik siedzi i patrzy na to, co się dzisiaj dzieje na rynku. Dwa lata i siedem miesięcy – wspomaganie, fundusze dla przedsiębiorstw, na zakładanie przedsiębiorstw. Rozmawialiśmy o tym. Wystarczyłaby prosta procedura. Co ma wypełnić i jak, a do tej pory bardzo trudno o to, aby to wyszło z ministerstwa.

Polityka dopłat, polityka dla wszystkich rolników, żeby nie było dysproporcji. Pan poseł Kazimierz Gołojuch wspominał o winiarzach. Rozmawiamy. Mijają dwa lata i siedem miesięcy. Dlaczego 23%? Francuzi, sąsiedzi, wszyscy mają po 5% lub 8%. U nas się to rozwija. To nie są nie wiadomo jakie pieniądze, ale jest możliwość zagospodarowania. Pan doskonale wie, bo rozmawialiśmy, ile jest terenów, które są wykluczone, pomalutka zdegradowane, bo nikt nie chce uprawiać jednego czy dwóch hektarów ziemi. To jest szansa w zasadzie dla terenów górskich i podgórszych. To jest teren od wschodniej do zachodniej granicy południa Polski. To już jest denerwujące. Proszę nie nabijać nas w butelkę obietnicami. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Czy pan minister się odniesie do pytań panów posłów Gołojucha i Wojtkiewicza?

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Bardzo dziękuję. Odnosząc się do pierwszej części pytań pana posła, właściwie do jednej kwestii, że również sprzeciwiamy się redukcji budżetu programu dla szkół z 250 do 220 mln euro w skali całej UE. Tu jest jakiś kontekst brexitu, trzeba będzie go uwzględnić. Przyjrzymy się tej sprawie. Uwzględnimy to w ostatecznym stanowisku. Odniesiemy się do tej kwestii. To było jedno konkretne pytanie.

Dziękuję za odniesienia wcześniej do poszczególnych rozstrzygnięć prawnych. Na tym etapie chciałbym połączyć, wspólna analiza ma nadawać pewne kierunki rozstrzygnięć. My dzisiaj nie omawiamy wzorów wniosków i kiedy jakie nabory dla rolników, natomiast uruchamiamy system, w jakim ma funkcjonować wspólna polityka rolna, i uzgadniamy pewne kierunkowe zmiany, które nam zaproponowała Komisja Europejska. W tym kontekście dla rolników idzie taka informacja, że nie zgadzamy się na niższy budżet, że będą zmiany dotyczące sposobu programowania, ale to też rolnika może mniej dotyczyć. Jesteśmy na etapie uzgadniania zasad funkcjonowania. Aktywnie współpracują z nami Izba Rolnicza, przedstawiciele rolników, i informują, przekładają na rzeczywistość, z czym musimy się zmierzyć. Jedno z takich przesłań, które dla rolników jest ważne, to nowe obciążenia związane ze środowiskiem, także to, że nie będzie dopłat bezpośrednich, że będą wspierane małe i średnie gospodarstwa. Na tym etapie to są tego typu deklaracje, gdzie my zabezpieczamy interesy naszych rolników. Nie jesteśmy jednak jedyni, jest 28 krajów. Musimy poszukać sojuszników i wspólnie z nimi negocjować. Nie jesteśmy jedynym krajem, ale liczącym się. Mamy we wrześniu, już planowane było wcześniej porozumienie Trójkąt Weimarski, mamy Grupę Wyszehradzką, mamy negocjacje z krajami bałkańskimi, gdzie szukamy sojuszników na to, żeby wdrażać najlepsze rozwiązania. Oczywiście musimy tu określać, co dla którego kraju jest korzystne, i znajdować kompromisy. To też jest wynik kompromisu, mamy 20, ale też chcemy zadbać o to, żeby Polska była w grupie pięciu, siedmiu krajów, które mają najwyższy budżet w ramach drugiego filaru na 28 krajów. To są nasze, można powiedzieć, racje stanu dla wspólnej polityki rolnej. Ile z tego z rolnikami? Ano to, żeby się dobrze przygotować. Na spotkaniach będziemy przygotowywać doradców rolnych, będziemy przekonywać też przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i informować ich o kierunkowych zmianach, a oni będą to przedstawiać na spotkaniach. Myślę, że to, co jest dla nas najważniejsze i jest sygnałem, jeśli chodzi o rolników, to jest kontynuacja, ale w tej

kontynuacji ewolucja, wymagania środowiskowe, żeby mniej azotu szło do wody, żeby były płyty obornikowe, żeby było mniej emisji amoniaku w gospodarstwie. Będą zobowiązania, co do których będziemy chcieli wyjaśnić, po co i dlaczego to robimy.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Najpierw trzeba produkować, żeby amoniak był.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Zgadzam się. Amoniak jest produktem rozpadu odchodów zwierzęcych na przykład. Tak, zgadzam się.

Nie wiem, czy usatysfakcjonuję pana posła, ale nie uważam, żeby teraz była potrzeba dyskusji na temat bieżących spraw czy też problemów związanych z wdrażaniem, natomiast mogę się tylko odnieść, że zarówno jeśli chodzi o przedsiębiorczość, jak i politykę dopłat, to jesteśmy otwarci na szczegółową informację, rozwiązania, a dzisiaj mówimy o pewnych rozstrzygnięciach prawnych. Natomiast nie wiem, na ile mógłbym przekazać szczegółowe informacje co do rozwiązań, które pana posła dotyczą. Z tego co rozumiem, dzisiejsze posiedzenie Komisji nie jest temu poświęcone, ale jeśli będzie potrzeba, to indywidualnie udzielię panu pełnej informacji. Zresztą jestem do dyspozycji, tak jak zawsze, w MRiRW. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Chcę przypomnieć również panu posłowi, że mamy w planie pracy posiedzenie Komisji z udziałem ministra rolnictwa, tak że już dzisiaj zapraszamy pana ministra Ardanowskiego na to spotkanie i wtedy będzie okazja, żeby porozmawiać bardziej szczegółowo na wszystkie te tematy, które są oczywiście związane również ze wspólną polityką rolną.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Panie ministrze, sami podcinamy gałąź, na której siedzimy.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Panie pośle, nie udzieliłam panu głosu. Proszę się zgłosić. Teraz oddaję głos.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Przepraszam bardzo, ale nie podcinajmy sobie sami tej gałęzi, bo wprowadzie całe rolnictwo nie siedzi na winiarstwie, ale prosty przykład, który już w Polskę poszedł – 23%. Nigdzie w Europie tyle nie ma, tylko u nas w Polsce. My sami tutaj między innymi walimy te 23%. Jak ma być konkurencyjność? Podatek.

Podsekretarz stanu w MRiRW Ryszard Zarudski:

Panie pośle, myślę, że powinien też być z nami przedstawiciel Ministerstwa Finansów.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Ale od pana to wychodzi.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Tutaj akurat chyba się jednak nie zgodzimy, bo rzeczywiście to minister finansów przede wszystkim w tym względzie powinien mieć głos. Natomiast w tej chwili, jeśli nie ma więcej pytań, to przechodzimy do konkluzji. Proponuję, byśmy przyjęli, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokumenty o sygnaturach COM(2018) 392, 393 i 394. Komisja powróci do rozpatrzenia tych dokumentów po otrzymaniu stanowiska rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Stwierdzam, że przyjęliśmy taką konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II, III i IV. Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Jeśli chodzi o sprawy bieżące, to kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się jutro o godzinie 12.00 w sali konferencyjnej. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.